

2. Гусев В. И. Совершенствование содержания политехнической подготовки учителей труда в пединституте : монография / В. И. Гусев. – К. : Вища школа, 1988. – 131 с.
3. Каган М. С. Философия культуры / М. С. Каган. – СПб. : Петрополис, 1996. – 416 с.
4. Сидорчук Л. А. Ергономічна культура майбутнього вчителя технологій : монографія / Л. А. Сидорчук. – К. : НПУ, 2010. – 413 с.

Сидорчук Л. А. Концептуальные подходы к формированию эргономической компетентности будущего учителя технологий.

В статье рассмотрены возможности формирования эргономической компетентности как составляющей профессиональной компетентности будущего учителя технологии. Обоснованы основные положения концепции формирования эргономической компетентности будущего учителя технологии.

Ключевые слова: эргономическая компетентность, профессиональная компетентность, учитель технологий, концепция формирования эргономической компетентности.

SIDORCHUK L. A. Conceptual going near forming of ergonomic competence of future teacher of technologies.

This article considers the possibilities of the ergonomic competence formation as an integral part for future teacher of technologies professional competence. It was substantively based the fundamental provisions of the concept of future teacher of technologies ergonomic competence formation.

Keywords: ergonomic competence, professional competence, teacher of technologies, concept of ergonomic competence formation.

УДК 378.22.011

**Хлопов А. М.
Полтавський національний педагогічний
університет імені В. Г. Короленка**

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ЗА КРЕДИТНО-ТРАНСФЕРНОЮ СИСТЕМОЮ

У статті подано основні аспекти підготовки фахівців професійної освіти на сучасному етапі. На прикладі дисципліни “Вища математика” показано автором вплив тих чи інших наук на формування цілісної особистості сучасного студента як майбутнього фахівця. Подано у статті короткий аналіз останніх джерел, публікацій і коротко окреслені перспективи подальших досліджень із заданої тематики.

Ключові слова: професійна освіта, кредитно-модульна система, дисципліна “Вища математика”, інноваційні технології.

Якість освіти є такою педагогічною проблемою, яка була, є і залишається актуальною на всіх етапах історичного розвитку суспільства [1]. У виконанні цих завдань велику роль відіграють інноваційні технології. В

умовах сучасного бурхливого середовища і наукового простору проблема якості освіти стає ще більш актуальною.

Сучасний напрямок розвитку людини характеризується впровадженням комп'ютерних технологій у сферу освіти [2]. Але в центрі цієї системи стоїть особистість студента, яку потрібно формувати як цілісну, конкурентноспроможну у сучасному середовищі.

Про актуальність цієї проблеми у середній і вищій школі свідчать дослідження В. Беспалька, П. Підкасистого, О. Савченка, Я. Скалкової, Д. Тхоржевського [1]. Розвитку та становленню професійної освіти приділяли увагу такі дослідники, як Б. Андрушкін, О. Кузьмін, М. Вачевський, В. Мадзігон, О. Стороженко [3]. Проблемами управління освітою та навчальним процесом займалися М. Вачевський, Л. Даниленко, О. Мармаза та інші.

Метою статті є спроба розкрити важливі аспекти впливу інноваційних технологій в дисципліні “Вища математика” на формування конкурентноспроможної особистості фахівця професійної освіти в умовах навчання за кредитно-трансферною системою.

Перехід до ринкових умов господарювання і становлення конкурентного середовища ставить перед людиною нові для неї вимоги: вона повинна бачити свою власну життєву перспективу, йти до неї шляхом напруження й удосконалення власних творчих сил, зміцнення волі, формування цілісного характеру та відстоювання обраних нею цінностей, вміти творчо підходити до розв'язання проблем [3; 4].

Основними чинниками успішної діяльності такого типу є такі чинники: інтелект, особисті якості, здоров'я, досвід, здібності до спілкування. Але усі ці якості повинні бути сформовані ще під час навчання студента у вищому навчальному закладі. Тому до підготовки майбутніх фахівців змінюються вимоги у вищій школі.

У Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка на факультеті технологій та дизайну розроблено систему підготовки фахівців професійної освіти. Весь цикл підготовки студента поділений на три умовні групи:

- 1) дисципліни природничо-математичної підготовки;
- 2) дисципліни спеціальної підготовки;
- 3) психолого-педагогічні дисципліни.

У процесі вивчення дисциплін спеціальної підготовки майбутній фахівець отримує знання, виробляє уміння і навички, необхідні для майбутнього самовизначення у суспільстві. Фахова підготовка складається з гармонійно пов'язаних між собою дисциплін [5]. У кожній групі цих дисциплін є основа, на знаннях якої ґрунтується вивчення наступних дисциплін цієї групи. У цьому полягають міждисциплінарні зв'язки.

Основою побудови оновленого змісту трудового та профільного навчання є проектно-технологічна діяльність, що інтегрує усі види сучасної діяльності від появи творчого задуму до отримання готового виробу та розрахунку його економічної цінності. Для її успішної реалізації потрібно вводити у навчальний процес інноваційні технології. Підвищується значення вивчення циклу “Машинознавство”. А вивчення дисциплін цього циклу неможливі без знання дисципліни “Вища математика”, бо використовує математичний апарат для вивчення своїх законів.

Математичний апарат допомагає засвоїти дисципліни циклу “Машинознавство”. При вивченні дисциплін за кредитно-трансферною системою значна кількість часу відводиться на самостійну роботу. Її організації приділяється велика увага. Технологія кредитно-модульної системи навчання впроваджується якраз з метою стимулювання систематичної самостійної роботи студентів [6]. Технологія кредитно-модульної системи навчання сприяє підвищенню об’єктивності оцінки знань, виявленню та розвитку здібностей студентів.

Важливим у підготовці фахівця професійної освіти є використання методів диференціації навчання, постановки альтернативних проблемних завдань, застосування елементів евристичного навчання. Технологія навчання залучається при виконанні усіх видів навчальної роботи шляхом причинно-наслідкових зв’язків.

Елементи проблемного (евристичного) навчання використовуються дефрагментарно в усіх видах навчальної діяльності шляхом постановки проблемних завдань у процесі встановлення зворотного зв’язку з аудиторією.

Дуже велика роль у формуванні особистості сучасного фахівця професійної освіти належить сучасним інформаційним і телекомунікаційним технологіям. А їх можливості різко зросли й розширилися з появою глобальної мережі Інтернет [7]. Але впровадження інформаційних і телекомунікаційних технологій у навчання більшості дисциплін породжує комплекс проблем, пов’язаних з розробкою відповідного програмного забезпечення.

В освітньому процесі у підготовці фахівця професійної освіти комп’ютер на рівні з викладачем є потужним засобом навчання і виховання. Б. С. Гершунський вважав, що “... комп’ютери дають змогу досягти більш високого рівня наочності запропонованого матеріалу, значно розширюють можливості впровадження різноманітних вправ у процесі навчання...” [2]. Досить важлива роль у цьому електронного підручника. Він покликаний полегшити процес опрацювання теоретичного матеріалу.

Чим відрізняється електронний підручник від звичайного? В електронному підручнику вміщено ілюстративний матеріал та

відеоматеріали [2].

Можливості електронного підручника полягають у:

- 1) збереженні великого обсягу матеріалу;
- 2) швидкому пошуку потрібного розділу, теми;
- 3) мультимедійності;
- 4) мобільності.

Можливості електронного підручника впливають на особистий розвиток, якісну підготовку фахівця професійної освіти, що є необхідним для нас.

Висновки. Кінець ХХ – початок ХХІ століття показав, що прийшов час новітніх технологій, які суттєво вплинули на умови і характер праці, а також в цілому – трудової діяльності. Сучасна теорія навчання та виховання частіше звертається до людини, вивчає процеси її діяльності та комунікації, їх залежність від педагогічних впливів [8].

Життя сучасної людини неможливе без технологічних знань у зв'язку із тим, що її відносини із світом завжди технологічні.

У перспективі потрібно більш детально вивчити вплив електронних підручників та інших електронних носіїв, а також інноваційних технологій на засвоєння теоретичного та практичного матеріалу і на розвиток творчих здібностей. Цьому автор планує присвятити свої подальші дослідження.

Використана література:

1. *Лутфуллін М.* Проблема якості математичної освіти в педагогічній спадщині Т. Ф. Осиповського / М. Лутфуллін, Т. Лутфулліна // Збірник наукових праць викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів фізико-математичного факультету [текст] / ПНПУ ім. В. Г. Короленка; редкол.: Ю. Д. Москаленко (голов. ред.) та інші. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2013. – С. 101-103.
2. *Строцька Д.* Електронний підручник як ефективний засіб підвищення якості освіти / Д. Строцька // Збірник наукових праць викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів фізико-математичного факультету [текст] / ПНПУ ім. В. Г. Короленка; редкол.: Ю. Д. Москаленко (голов. ред.) та інші. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2013. – С. 294-295.
3. *Атаманчук Ю. М.* Управління вищим навчальним закладом освіти в Україні / Ю. М. Атаманчук // Гуманітарний вісник – Додаток 1 до Вип. 27, Том III (36): Тематичний випуск “Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору”. – К.: Гнозис, 2012. – С. 3-12.
4. *Вишневецький О. І.* Теоретичні основи сучасної української педагогіки / О. І. Вишневецький. – Дрогобич: Коло, 2006. – 608 с.
5. *Хлопов А. М.* Вплив технічних дисциплін на формування особистості майбутнього вчителя освітньої галузі “Технології” у контексті кредитно-модульної системи навчання / А. М. Хлопов // Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка: зб. наук. праць. Вип. 21 / Глухівський НПУ ім. О. Довженка; редкол.: О. І. Курок (відп. ред.) [та ін.]. – Глухів: ГНПУ ім. О. Довженка, 2012. – С. 51-55.
6. *Горчинський С. В.* Розвиток інтересу до гурткових занять з декоративно-прикладного мистецтва / С. В. Горчинський // Науковий збірник Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. – Умань, 2006. – Вип. XVIII. – 190 с.
7. *Нечипоренко А.* Особливості розробки демонстраційних програмних засобів з інформатики / А. Нечипоренко // Збірник наукових праць викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів фізико-математичного факультету [текст] / ПНПУ ім. В. Г. Короленка; редкол.: Ю. Д. Москаленко (голов. ред.) та інші. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2013. – С. 288-289.

8. Титаренко В. П. Підготовка майбутніх вчителів трудового навчання в проектно-технологічній діяльності / В. П. Титаренко // Науковий збірник Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. – Умань, 2006. – Вип. XVIII. – 190 с.

Хлопов А. М. Инновационные технологии в подготовке будущих специалистов профессионального образования в процессе обучения по кредитно-трансферной системе.

В статье указаны основные аспекты подготовки специалистов профессионального образования на современном этапе. На примере дисциплины “Высшая математика” автором описано влияние тех или иных наук на формирование целостной личности современного студента как будущего специалиста. В статье также присутствует короткий анализ основных публикаций и кратко описаны перспективы дальнейших исследований по данной тематике.

Ключевые слова: профессиональное образование, кредитно-модульная система, дисциплина “Высшая математика”, инновационные технологии.

KHLOPOV A. M. Innovative technologies in the training of future professionals of vocational education in the learning process for credit-transfer system.

This article provides the main aspects of training of specialists in vocational education today. On the example of the discipline “Higher mathematics” the author shows the influence of different subjects on the formation of holistic personality of modern student as the future specialist in the present competitive environment. The brief analyses of the last sources, scientific publications and perspectives for further researches on this topic as a part of modern rapid educational environment are shown in this article.

Besides some kinds of innovations which may be used in the educative process are described by the author. Also the role of design and technological activity in the labor and professional training is briefly described.

Keywords: professional training, credit-modular system, discipline “Higher mathematics”, innovative technologies.

УДК 378.878

**Федоришин В. І.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова**

РЕФЛЕКСИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ СИТУАЦІЙ МАЙБУТНІМИ ВЧИТЕЛЯМИ МУЗИКИ

Стаття розкриває особливості рефлексивного оцінювання майбутніми вчителями музики різноманітних педагогічних ситуацій, що виникають у процесі навчальної діяльності з метою їх подальшої корекції. З позиції перцептивного аналізу розкриті відповідні форми впливу на творчий дитячий колектив.

В результаті проведеної дослідної роботи доходимо висновку, що частина студентів не зовсім усвідомлює важливість активізації рефлексивних процесів та не вмiє адекватно рефлексивно оцінювати музично-педагогічні ситуації, що зменшує їх шанси до постійного особистісно-професійного зростання.